

2000. – 279 с.

4. Краткий словарь-справочник по вопросам труда и заработной платы / Под ред. И. Н. Попова-Черкасова. - М.: "Экономика", 1967. - 288 с.

5. Населення і трудові ресурси села: Навч. посіб. / За ред. П. Т. Саблука, М. К. Орлатого. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 2002. – 277с.

6. Дорошенко Л. С. Управление трудовыми ресурсами: Учебное пособие. / Л. С. Дорошенко. – К.: МАУП, 1997. - 60 с.

Прокопчук Лілія Миколаївна,

кандидат економічних наук, в.о. доцента

кафедри менеджменту організацій і адміністрування

Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Як показує досвід, ринкові відносини, які прийшли на зміну централізованим, плановим, потребують радикальних змін структури управління підприємством, його підрозділами, відділами. Серед комплексу заходів по зміні системи управління підприємством для радикального перетворення товариства найбільш вагоме значення має зміна форми власності підприємства, так як існуюча форма власності довела свою неспроможність. Звідси перший фактор, який впливає з логіки аналізу: переведення підприємства з державної власності в акціонерну власність [1, с. 34]. А тому ми вважаємо, що від прийняття стратегічних управлінських рішень в умовах складного та невизначеного зовнішнього середовища і дій, які буде обирати керівництво підприємства, залежить успішна діяльність цього підприємства на конкурентному ринку.

Проте, як свідчать наші дослідження, акціонерному товариству притаманна корпоративна структура управління, тому воно є підприємством з найбільш складною організаційною структурою, ланками якої є: вищий орган – загальні збори акціонерного товариства; виконавчий орган — правління; контролюючі органи — спостережна рада (контроль за діяльністю правління і захист акціонерів у перерві між загальними зборами акціонерів) і ревізійна комісія (контроль за фінансово-господарською діяльністю правління). Тому на сучасному етапі розвитку економічних відносин актуальним, на нашу думку, є формування ефективної національної моделі корпоративного управління та подальшого розвитку корпоративних відносин.

Розглядаючи корпоративне управління, слід звернути увагу на сам термін „корпорація” — це поняття не нове, ще А. Сміт у своїй праці „Дослідження про природу та причини багатства народів” визначав цю категорію як акціонерну форму організації підприємства [2, с. 258]. З цим твердженням не можна не погодитися, тому що на практиці корпорації дійсно організуються у формі акціонерного товариства, яке має такі ознаки, як: корпоративна форма бізнесу, самостійність як юридичної особи, обмежена відповідальність кожного акціонера, можливість передачі акцій іншим особам, централізоване управління корпорацією тощо.

Отже, з наведеного вище, поняття корпоративне управління можна розглядати як систему економічних, соціально-економічних відносин, на основі яких будуються стосунки між учасниками структури, зовнішніми агентами та суб'єктами інституційного

регулювання. Поряд з цим варто зазначити, що корпоративне управління слід розглядати водночас і як таке, що поєднує, крім практики господарювання в приватному секторі, й норми законодавства, нормативні акти, які створює держава в особі своїх компетентних інститутів. Такий механізм дозволяє корпораціям залучати фінансові та кадрові ресурси, ефективно здійснювати господарську діяльність, користуючись результатами соціальної політики держави (у сфері освіти, охорони здоров'я, науки та ін.). За допомогою внутрішнього управління корпорації продовжують власне функціонування, накопичуючи довгострокову економічну вартість шляхом підвищення вартості акцій та дотримуючись при цьому інтересів акціонерів і суспільства загалом.

Узагальнюючи вище наведені погляди стосовно корпоративного управління, можна виділити наступне: сутність цього управління полягає в цілеспрямованій діяльності системи виборних та призначених органів, через яку спрямовуються і контролюються товариства, системою правил поведінки між зацікавленими особами з метою максимізації прибутку, зростання капіталізації товариства та підвищення його конкурентоспроможності, функція держави тут полягає у контролі за відповідними процесами корпоративної діяльності та дотримання комерційними структурами норм соціальної відповідальності перед суспільством.

Сучасний світовий ринок представляє собою складну систему взаємодій товаровиробників, фінансово-кредитних, біржових і державних інститутів, в основі функціонування якої лежить феномен, ім'я якому — акціонерна корпорація. Корпоративний сектор посідає провідне місце в економіці будь-якої розвинутої країни, де активно послуговуються ринковими принципами організації економічного життя. Так, у США корпорації забезпечують виробництво майже 90% ВВП, внаслідок чого все більше акціонерних товариств розуміють необхідність стратегічного розвитку з використанням вартісних оцінок [3, с. 35].

Побудова системи корпоративного управління стає все більш актуальною для українських компаній і холдингових структур. Ефективне управління вимагає системного підходу і відповідності сучасним практикам. Досвід розвитку бізнесу свідчить про те, що в більшості випадків власник ефективно управляє своєю компанією лише до певного моменту. Коли компанія набуває великих розмірів, стратегічні рішення все більше віддаляються від оперативного управління, яке стає рутинним заняттям. Далекоглядні власники переходять до ролі портфельних інвесторів, які розробляють довгострокову стратегію розвитку відразу декількох напрямів бізнесу.

Відхід власника від управління бізнесом вимагає створення механізмів захисту його інтересів. Таким механізмом захисту інтересів власника є система корпоративного управління. Окрім захисту інтересів власника, система корпоративного управління чітко визначає повноваження та обов'язки найвищих органів управління, створює інструменти контролю над їх діяльністю і дає базу для розробки системи мотивації, побудованої на основі досягнення ключових показників діяльності. Система корпоративного управління дозволяє підвищити ефективність використання капіталу, а також сприяє зростанню довіри інвесторів.

Список використаних джерел

1. Сазонец І. Л. Особенности механизма функционирования акционерных обществ / І. Л. Сазонец. – Донецк : ИЭП НАН Украины. – 1997. – 44 с.
2. Смит А. Исследования о природе и причинах богатств народов / А. Смит. – М. : Соцэкгиз, 1962. – 648 с.

3. Рассел Л. Планирование будущего корпорации. Пер. с англ. / Л. Рассел. – М.: Сирн, 2002. – 256 с.

Дудзяк Оксана Антонівна,

директор інституту післядипломної освіти та дорадництва ПДАТУ

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Туризм є однією з небагатьох галузей національного господарства, де спостерігається постійна тенденція до збільшення кількості робочих місць і стабільних надходжень до Державного бюджету. В останні роки поряд зі старими (традиційними) поступово розвиваються і нові (поки що нетрадиційні) види туризму. Одним з альтернативних шляхів підвищення рівня життя сільського населення, охорони навколишнього природного середовища, поліпшення екологічної ситуації у сільській місцевості Концепцією Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 р. визначено розвиток сільського аграрного туризму, народних промислів, підприємництва тощо[1].

Аналіз ринкових можливостей туристичного підприємства завершується етапом, який має не тільки виняткове значення з погляду успішної організації ринкової діяльності відповідно до управлінської концепції, але й володіє величезною практичною цінністю. Річ у тому, що в системі ринкової економіки напрямок діяльності будь-якої фірми визначає споживач і саме він вказує продавцю, що необхідно пропонувати на ринку. Туристичне підприємство, пропонуючи послуги, які ефективно задовольняють потреби і запити клієнтів, буде щедро нагороджене. І навпаки, той, хто не зуміє могтися цього, буде покараний втратою споживачів. Саме тому вивчення споживачів у сфері туризму можна назвати найважливішим завданням маркетингу[2].

Бажання знати наперед про кінцевий результат будь-якої справи є цілком природним, тому перш ніж братись за щось, складаються прогнози, в яких враховуються задіяні об'єкти, їх властивості, умови, обставини, а також інші складники, від яких залежить перебіг очікуваних процесів і кінцевий результат. На основі прогнозів складаються плани досягнення мети, в яких враховуються всі фактори та чинники, що можуть як сприяти, так і заважати досягненню жаданого результату.

Проблема прогнозування в сільському господарстві, що є складною сферою людської діяльності, з наукового і практичного поглядів дуже актуальна. При економічному прогнозуванні використовують комплекс методів: подібність і відмінність, супутні зміни і аналогії, експертні оцінки, моделювання, теорії ймовірності і математичної статистики, зокрема, інтерполяції та екстраполяції тощо. Серед них найпростішим і доступним широкому колу є метод прогнозування шляхом екстраполяції динамічних рядів. Застосування цього методу базується на гіпотезі стійкості закономірності розвитку явища (тренд). В його основі лежить зафіксована в минулому і теперішньому часі тенденція, яка передбачається і в майбутньому, якщо не очікуються зміни зовнішніх і внутрішніх факторів, що її зумовлюють.

Екстраполяція в тій чи іншій формі широко використовується керуючими фірмами, економістами, дослідниками ринку й усіма, хто займається прогнозуванням. Як метод прогнозування, екстраполяція може включати різні процедури – починаючи від